

๑๑

เข มา เถ ร

อ ค ร ส ำ วิ ก ำ เ ป ็ อ ง ข ว ำ

เราเรียกผู้ไม่เชื่อใยในกามทั้งหลายเหล่านั้นว่า
เป็นผู้สงบ เพราะไม่มีกิเลสเป็นเครื่องร้อยรัด
จึงข้ามพ้นค้นหาไปได้

เขมาเถรี อัครสาวิกาสีทอง

๒๕๖

เวลาในโลกนี้แสนสั้น แต่เวลาหลังจากที่ละโลกไปยาวนานมาก นักปราชญ์บัณฑิตทั้งหลายท่านมองเห็นภัยในวัฏสงสาร เห็นทุกข์เห็นโทษในอบายภูมิ และมองเห็นสุขในสุคติภูมิ จึงละชั่วทั้งกาย วาจา และใจ หมั่นสั่งสมบุญกุศลอย่างเต็มที่ ผูกพันใจให้หยุดนิ่งเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้ชีวิตที่อยู่ในโลกนี้มีคุณค่า และให้ชีวิตในสัมปรายภพมีความปลอดภัย เราทั้งหลายควรดำเนินตามปฏิปทาของบัณฑิตผู้รู้เหล่านั้น ชีวิตเราจะได้ไม่ผิดพลาด ไม่ควรไปยึดติดในคน สัตว์ สิ่งของทั้งหลายในโลกนี้ แม้กระทั่งสังขารร่างกายของเราที่ได้อัตภาพเป็นมนุษย์นี้ เพื่อจะได้มาสร้างบารมีให้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต จึงไม่ควรไปยึดมั่นถือมั่น ควรแสวงหากายภายในที่แท้จริงคือ พระธรรมกาย ซึ่งจะเป็นที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริงของตัวเราเอง ด้วยการหมั่นฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งเป็นประจำทุกวัน

พระลัมมาลัมพุทเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย มหาวรรค ว่า

“ตํ พุริมิ อุปสนฺโตติ กาเมสุ อนเปกฺขินํ
คนฺถา ตสฺส น วิชฺชนฺติ อตาริ โส วิสตุตฺติกํ

เราเรียกผู้ไม่เฝ้าในกามทั้งหลายนั้นว่า เป็นผู้สงบ เพราะไม่มีกิเลสเป็นเครื่องร้อยรัด จึงข้ามพ้นต้นหาไปได้”

ปัจจุบันเราอยู่ในยุคสมัยที่กัปกำลังไถลง จากที่เคยมี

เชมาเถรี อัครสาวิกาเบ็องขวา

๒๕๓

พุทธพยากรณ์ว่า หลังจากพุทธปรินิพพานแล้วทุกๆ ร้อยปี อายุมนุษย์จะลดลง ๑ ปี มนุษย์จากที่เคยมีอายุยืนถึง ๑๐๐ ปี เมื่อเวลาผ่านไป ๒,๕๐๐ ปี อายุมนุษย์จึงลดลงเหลือ ๗๕ ปี เพราะฉะนั้นใครมีอายุยืน ๑๐๐ ปี หรือเกินกว่า ๗๕ ปี ก็ถือว่าเป็นอายุยืนแล้ว นับวันอายุมนุษย์จะทยอยลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งอายุ ๑๐ ขวบ ในยุคนั้น พอคลอดจากครรภ์มารดา อายุได้ ๕ ขวบ ก็คิดเรื่องแต่งงาน อยากมีคู่ครองกันแล้ว โอกาสที่จะแสวงหามรรคผลนิพพานก็แทบจะไม่มี ใจของคนส่วนใหญ่จะหมกมุ่นอยู่กับเรื่องการหากิน เกียรติยศชื่อเสียง ซึ่งผู้รู้ท่านบอกว่า เป็นเสมือนของร้อนที่ยิ่งเข้าไปผูกพัน ยึดมั่นถือมั่น จะมีแต่ นำความร้อนรุ่มในจิตใจมาให้อย่างไม่มีวันสิ้นสุด ท่านถึงสอนไม่ให้ไปยึดมั่นถือมั่น แต่ให้มุ่งแสวงหาสาระที่แท้จริงของชีวิต

*มีเรื่องเล่าว่า ในสมัยพุทธกาล พระนางเชมาเถรี เป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสาร มีรูปกายที่สวยงามประหนึ่งนางฟ้าบนสวรรค์ พระนางทรงสดับที่พระบรมศาสดาทรงแสดงโทษในรูปว่าเป็นของไม่เที่ยง ลักวันหนึ่งก็ต้องเสื่อมสลาย ไม่ให้ไปยึดมั่นถือมั่น ไม่ว่าจะเป็นร่างกายของตนเอง และของคนอื่น

เขมาเถรี อัครสาวิกาเบื้องขวา

๒๕๘

เนื่องจากพระนางเป็นผู้มีวเมาในรูปโฉมของตนเองว่า มีความงามเป็นเลิศ จึงไม่กล้าไปเฝ้าพระทศพล เพราะทรงกลัวว่าพระบรมศาสดาจะทรงแสดงโทษในรูปของพระนาง ฝ่ายพระเจ้าพิมพิสารทรงเป็นพุทธมามกะ เป็นพระโสดาบันบุคคล มีความปรารถนาอยากให้พระมเหสีได้ฟังพระลัทธิธรรมบ้าง แม้จะทรงชักชวนไปพระวิหารหลายครั้ง แต่พระนางก็บ่ายเบี่ยง

พระราชาก็ใช้กุศโลบายด้วยการให้เหล่านักกวีประพันธ์ ความงดงามของพระเวฬุวันราชอุทยาน แล้วให้ไปขับร้องใกล้ๆ สถานที่ที่พระนางเขมาเทวีจะทรงได้ยิน เมื่อพระนางทรงได้สดับคำพรรณนาพระเวฬุวัน มีพระประสงค์จะเสด็จไปชม พระราชอุทยาน จึงทูลขออนุญาตพระราชาก็จะไปทอดพระเนตร

พระราชาก็ตรัสสั่งเหล่าบุรุษที่ไปกับพระนางว่า หากพระเทวีจะกลับจากสวนโดยไม่ยอมเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา ก็ให้บังคับพานางไปให้ได้ นี่ก็เป็นข้อสังเกตว่า ความตั้งใจดีอยากให้คนอื่นได้พบเส้นทางสว่างของชีวิต บางครั้งจะชักชวนธรรมดาใช้วิธีละมุนละม่อมไม่ได้ ต้องถึงกับบังคับกัน เหมือนเด็กที่เป็นไข้แล้วไม่ยอมทานยา พ่อแม่ก็ต้องบังคับให้กิน แม้ยานั้นอาจขม แต่เมื่อพ่อแม่เห็นว่าหากลูกรับประทานยานานนั้น จะหายจากโรคภัยไข้เจ็บ จึงจำเป็นที่จะต้องบังคับให้ลูกกิน

เขมาเถรี อัครสาวิกาเบ็องขวา

๒๕๕

สมัยนั้น พระนางเขมาเทวีเสด็จชมพระราชอุทยานด้วยความเพลิดเพลิน เมื่อเสด็จกลับก็ไม่เฝ้าพระทศพล เหล่าราชบุรุษจึงใช้พระราชอาชญาบังคับ โดยที่พระนางไม่ค่อยชอบพระทัยเท่าใดนัก พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเห็นพระนางกำลังเสด็จมา จึงทรงเนรมิตเทพอัปสรนางหนึ่ง ซึ่งกำลังถือกำไลใบตาลถวายเป็นพัตอยู่ พระนางเขมาเทวีเห็นเทพอัปสรนั้นแล้ว ทรงพระดำริว่า สตรีท่านนี้สวยงามประดุจเทพอัปสรยังอุตสาหมาเฝ้าพระทศพล ถ้าเราเทียบกับนางแล้วเหมือนนางกากับนางหงส์

คิดอย่างนั้นแล้วก็ยืนดูเทพอัปสรด้วยใจที่เคลิบเคลิ้มหลงใหลในรูปร่างของเทพธิดานางฟ้า แต่ด้วยพุทธานุภาพของพระตถาคตเจ้า สตรีนั้นก็ปรากฏแปรเปลี่ยนไปตามวัย ล่วงปฐมวัยตั้งอยู่ในมัชฌิมวัย แล้วก็ล่วงมัชฌิมวัยดำรงอยู่ในปัจฉิมวัย มีหนังเหี่ยวย่น ผมหงอก ฟันหัก หลังโก่ง แล้วสตรีนั้นล้มลงกลิ้งเกลือกพร้อมกับพัตใบตาล ร้องโอดครวญทุกข์ทรมานและเสียชีวิตไปต่อหน้าต่อตา

พระนางเขมาเทวีได้พิจารณาเห็นความไม่เที่ยงของสังขาร และเนื่องจากพระนางเป็นผู้มีบุญบารมีที่สั่งสมไว้อย่างดี จึงสอนตนเองว่าสรีระทั้งดงามถึงเพียงนี้ ยังถึงความวิบัติ

ชมมาเถรี อัครสาวิกาเบื่องขวา

๓๐๐

แม้สรีระของเราก็จักมีคติอย่างนี้เหมือนกัน ขณะที่กำลังมีตำริ
อยู่นั้น พระบรมศาสดาจึงตรัสว่า “ชนเหล่าใด ถูกราคะย้อมแล้ว
ย้อมตกไปตามกระแส เหมือนแมลงมุดตกไปตามใยข่ายที่
ตนเองทำไว้ ชนเหล่านั้นตัดกระแสนั้นได้แล้ว ไม่เยื่อใยใน
กามคุณทั้งหลาย ย่อมเว้นรอบจากกามคุณทุกอย่าง”

พอจบพระคาถา พระนางทรงอยู่ในอิริยาบถยืนก็บรรล
ุอรหัตตผล ถึงพร้อมด้วยปฐิสัมภิตา ธรรมดาว่าผู้อยู่ครองเรือน
บรรลุเป็นพระอรหันต์ จำต้องปรินิพพานหรือบวชเสียในวันนั้น
เพราะเพศภาวะของคฤหัสถ์ไม่อาจจะรองรับคุณธรรมของความ
เป็นพระอรหันต์ได้ พระนางรู้ว่าอายุสังขารของพระองค์ยังเป็น
ไปได้ จึงตัดสินใจที่จะออกผนวชเป็นภิกษุณี จะได้ทำหน้าที่เป็น
กัลยาณมิตรให้กับชาวโลก เมื่อตำริเช่นนั้นแล้ว จึงเสด็จกลับ
พระราชนิเวศน์

พระราชาทรงทราบโดยอาการนั้นว่าพระนางคงจักได้
มรรคผลนิพพานชั้นสูงอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะวันนี้พระนาง
มีวรรณะเปล่งปลั่งผ่องใส และมีกิริยาอาการสำรวมน่าเลื่อมใส
มากกว่าวันก่อนๆ จึงตรัสถามเรื่องราวทั้งหมด และทรงอนุญาต
ให้พระนางออกบวชเป็นภิกษุณีตามความประสงค์ เมื่อออก
บวชแล้ว เนื่องจากพระนางมีพระปัญญามาก บรรลุพระอรหันต์
ทั้งที่อยู่ในเพศคฤหัสถ์ พระบรมศาสดาจึงทรงสถาปนาพระ-

สมาคมเถร อัครสาวิกาเบื้องต้น

๓๐๑

เขมาเถรีไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ เป็นเลิศกว่าภิกษุณีสาวิกาผู้มีปัญญามาก

นี่ก็เป็นตัวอย่างของผู้ที่เคยหลงใหลในรูปรกายของตนเอง แต่เมื่อเทียบกับกายทิพย์ แล้วเทียบกันไม่ได้ เพราะความละเอียดประณีตสวยงามนั้นต่างกันราวฟ้ากับดิน แต่เนื่องจากมนุษย์ส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นกายมนุษย์ละเอียด ไม่เคยเห็นกายทิพย์ แม้กายพรหม อรูปพรหมที่มีความละเอียดประณีตใกล้ลักษณะมหาบุรุษเข้าไปทุกที ก็ไม่เคยเห็น ทำให้มัวยึดติดหลงใหลในกายมนุษย์หยาบทั้งที่เต็มไปด้วยของปฏิกูล

เพราะฉะนั้น จะปล่อยวางจากกายภายนอกเหล่านี้ได้ ก็ต้องเข้าไปรู้จักกับกายที่มีความละเอียดประณีตภายในจะเข้าถึงได้ก็ต้องอาศัยใจที่หยุดนิ่ง จึงจะไปรู้ไปเห็นได้ จะรู้เห็นได้ในปัจจุบันกันเลย ไม่ต้องรอให้ตายเสียก่อน ค่อยมารู้จักว่า เทวดาเป็นอย่างไร หรือกายภายในอื่นๆ เป็นอย่างไร หลวงปู่-วัดปากน้ำท่านใช้คำว่า “หยุดให้ได้เสียก่อน ตกลงกันเรื่องหยุด ให้มันได้เสียก่อน เรื่องอื่นใหญ่โตมโหฬารนัก อย่าเพิ่งไปพูดถึง เมื่อว่าหยุดได้แล้ว เรื่องอื่นก็ง่ายละ” เริ่มตั้งแต่หยุดใจเป็น จะเห็นภาพภายใน เห็นว่าที่ศูนย์กลางกายของเรา มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสสว่างประดุจดวงอาทิตย์ยามเที่ยงวัน

ชมมาเถรี อัครสาวิกาเบ็องขวา

๓๐๒

เมื่อหยุดดูส่วนเข้า เราจะเข้าไปพบดวงธรรมต่างๆ ภายใน ตั้งแต่ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ และกั
ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ซ้อนกันเข้าไปเรื่อยๆ สูดกลางดวง-
วิมุตติญาณทัสสนะ จะเข้าไปพบกับกายมนุษย์ละเอียด ท่านชาย
ก็เหมือนกับท่านชาย ท่านหญิงเหมือนท่านหญิง ต่างกันแต่มี
ความละเอียดกว่าเดิม ประณีตกว่าเดิม งดงามกว่าเดิม นี่จะ
เห็นกันเข้าไปอย่างนี้ เมื่อหยุดดูส่วนหนักเข้า จะเข้าไปพบกาย
ในกายภายในทั้งหยาบ และละเอียด ตั้งแต่กายทิพย์ กายพรหม
กายอรุปรพรม และเห็นกายธรรม ซึ่งเป็นกายที่หลุดพ้นจากภพ
ทั้งสาม เป็นกายที่ใสเกินใส สวยเกินสวย งามไม่มีที่ติ และเป็น
นิจจัง เป็นสุขัง เป็นอตฺตา ที่ควรยึดถือไว้ ยามมีทุกข์ท่านก็ช่วย
ให้พ้นทุกข์ได้ มีสุขแล้ว เมื่อนำใจมาหยุดอยู่ในกลางท่าน
ความสุขจะเพิ่มพูนทับทวีไม่มีสิ้นสุด

เพราะฉะนั้น ให้พวกเราทุกคนหมั่นนำใจมาหยุดมานิ่งที่
ศูนย์กลางกายให้ได้ทุกๆ วัน แล้วเราจะได้เข้าถึงพระธรรมกาย
มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึกกันทุกๆ คน

